

AZSIĞORTA Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2019 cı i ildə başa çatan hesabat ilində maliyyə hesabatlarına əlavə qeydlər (min manatla).

❖ Hüquqi statusu və fəaliyyətin xüsusiyyətləri

(Pul vahidi: Manat (AZN))

Qeyd 1. CƏMİYYƏT HAQQINDA MƏLUMAT

“Azsığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (bundan sonra “Cəmiyyət”) 11 oktyabr 2006-cı il tarixdə “Azsığorta” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti kimi Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi əsasında yaradılmışdır. 24 sentyabr 2007-ci il tarixdə Cəmiyyətin təşkilati hüquqi forması dəyişərək Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə çevrilmişdir.

“Azsığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə sığorta fəaliyyəti göstərmək üçün Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi tərəfindən qeydiyyat nömrəsi 526 olmaqla 16 noyabr 2011-c il tarixli 000500 nömrəli müddətsiz lisenziya verilmişdir.

Şirkətin Nizamnamə kapitalı hər birinin dəyəri 203,000.00 manat olan 100 paydan ibarət olmaqla, 20 300 000 manat (iyirmi milyon üç yüz min) manat təşkil edir. Nizamnamə kapitalında səhmdarların payı aşağıdakı kimidir:

	31.12.2018	31.12.2019
İsmayilov Hikmət Abuzər oğlu	100%	100%

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı: Bakı şəhəri, M.Muxtarov küçəsi, 190.

❖ Hesabatların hazırlanma qaydası

31 dekabr 2019-cı ildə başa çatan il üzrə hazırlanmış maliyyə hesabatları “Mühasibat uçotu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsaslanaraq Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına və 4 № “Sığorta müqavilələri” adlı Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına istinad edir.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında mühasibat uçotunun konsepsiyalarına və konseptual əsaslarda nəzərdə tutulmuş keyfiyyət göstəricilərə cavab verilməsinə çalışılmışdır. (Fəaliyyətin fasiləsizliyi, mühasibat uçotunun hesablama metodu və kommersiya müəssisəsi konsepsiyası)

Ədalətli təqdimat, əhəmiyyətlik, mühasiblik, etibarlılıq, düzgün təqdimat, mahiyyətin forma üzərində üstünlüyü, neytrallıq, ehtiyatlılıq, tamlıq, müqayisəlilik, ardıcılıq və anlaşıqlı olma kimi keyfiyyət göstəricilərinə əməl olunmağa çalışılmışdır.

Müəssisənin öz fəaliyyətini ən azı növbəti 12 ay ərzində davam etdirəcəyinə, fəaliyyətin dayandırılmasına nə ehtiyacı, nə də onunla bağlı istəyi olmadığına görə fəaliyyətin fasiləsizliyi konsepsiyasına əməl edilmişdir.

Maliyyə hesabatları (pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat istina olmaqla) mühasibat uçotunun hesablama metodu əsasında hazırlanmışdır. Maliyyə hesabatlarının elementləri (aktiv, öhdəlik, gəlir və xərclər) öz təyinatına uyğun olaraq tanınmışdır.

Maliyyə hesabatları dəqiqliklə hazırlanmış, təhrifə yol verilməmiş və hesabat hazırlanan zaman mühasibatlıq standartlarının tətbiqinə əməl edilməklə ədalətli təqdimata nail olmağa çalışılmışdır. Ədalətlik prinsipinə əməl etmək məqsədi ilə hesabatların hazırlanması zamanı keyfiyyət göstəricilərinin tətbiq edilməsinə, maliyyə hesabatlarının audit olunmasına əməl edilmişdi.

Əhəmiyyətlik prinsipinə görə, maliyyə vəziyyətinin tam əks edilməsi və hesabat dövründə mənfəət və zərərin hesablanması üçün əhəmiyyət kəsb edən bütün maddələr maliyyə hesabatlarında əks olunmalıdır.

Münaşiblik konsepsiyası bütün münaşib məlumatın maliyyə hesabatında əks olunmasını tələb edir.

Etibarlılıq prinsipinə görə maliyyə hesabatlarında etibarlı məlumat əks olunmalıdır. Məlumat o zaman etibarlı hesab edilir ki, bu məlumat əhəmiyyətli səhvlərdən və təhriflərdən uzaq olsun.

Düzgün təqdimat konsepsiyasının mahiyyəti ondan ibarətdir ki, maliyyə hesabatlarında əməliyyatlar düzgün şəkildə təqdim olunmalıdır.

Mahiyyətin forma üzərində üstünlüyü göstəricisinə görə maliyyə hesabatlarında əsas məsələ əməliyyatları düzgün təhlil edərək, həmin əməliyyatların real maliyyə təsirini əks etdirməkdir.

Neytrallıq xətalardan, şəxsi rəylərdən və lazımsız reklam xarakterli məlumatlardan uzaq olmalıdır.

Ehtiyatlılıq konsepsiyasına görə mənfəət olduğundan çox göstərilməməlidir və gözlənilən bütün itkilər qeyd olunmalıdır.

Tamlıq konsepsiyasına görə heç bir əhəmiyyətli məlumat maliyyə hesabatlarından kənarda qalmamalıdır.

Müqayisəlilik konsepsiyasına görə maliyyə hesabatlarının istifadəçiləri bu hesablara əsaslanaraq ,eyni sektorda çalışan müəssisələrin fəaliyyətlərini və eləcə də müxtəlif dövrlər üçün eyni bir müəssisənin fəaliyyətini müqayisəli edə bilməlidir.

Anlaşıqlılıq konsepsiyasına görə maliyyə hesabatları elə hazırlanmalıdır ki, onlar istifadəçilər üçün asan başa düşülən olsun.

Hesabat ili ərzində cəmiyyət yeni hesablar planından istifadə etmişdir.

❖ Xarici valyuta əməliyyatları

Məzənnə fərqi xarici valyutanın manata qarşı olan AR Mərkəzi Bankının təyin etdiyi məzənnəsinin dəyişilməsi nəticəsində yaranır. Hesabat ili ərzində müəssisə xarici valyuta ilə sığorta və təkrarsığorta əməliyyatları aparır. Xarici valyutada aparılan əməliyyatların və qalıqların uçotu və onların nəticələrinin maliyyə hesabatlarında əks etdirilməsi BMUS (İAS) 21 “Məzənnə dəyişməsinin təsiri” standartına əsasən uçota alınır. Xarici valyutada həyata keçirilən əməliyyat ilkin tanınma zamanı əməliyyat valyutasında, xarici valyutada olan məbləğə əməliyyat valyutası ilə xarici valyuta arasında əməliyyatın keçirildiyi tarixdə mövcud olan stop məzənnəsini tətbiq etməklə uçota alınır.

Standartın şərtlərinə görə müəssisənin maliyyə hesabatlarında əks etdirilən monetar aktivləri (banklarda və başqa kredit təşkilatlarında xarici valyuta hesablarında olan pul qalıqları, qiymətli kağızlar, xarici valyutada olan debitor və kreditor borclar) maliyyə hesabatları tərtib edilən zaman hesabat tarixinə olan məzənnə ilə hesablanır. Qeyri-monetar maddələr (əsas vəsaitlər, ehtiyatlar, gələcək dövrün xərcləri və s.) mühasibat balansında tanındığı tarixin məzənnəsi ilə hesablanır və bu maddələr üzrə məzənnə fərqi hesablanmır. Monetar maddələrin hərəkətindən yaranan müsbət və ya mənfi fərqlər Mənfəət və Zərər haqqında hesabatda əks etdirilməlidir. Xarici valyutada olan əməliyyatlar mühasibat sənədlərində iki dəyərdə - xarici valyutada və Mərkəzi Bankın əməliyyat tarixinə təyin etdiyi məzənnə ilə hesablanan manat ilə qeyd edilir. Xarici valyutaların məzənnəsi hər zaman dəyişildiyi üçün mühasibat hesabatlarında da valyuta maddələrinin manat dəyəri də dəyişir. Məzənnə fərqi xarici valyutada uçota alınan debitor və kreditor borcların ödənilməsi nəticəsində və xarici valyutada uçota alınan əmlak və öhdəliklərin maliyyə hesabatlarında hesabat tarixində dəyərinin yenidən qiymətləndirilməsi nəticəsində yaranır.

ABŞ dolları

Avro

Tarix

31.12.2019 il	1.7000	1.9001
31.12.2018 il	1.7000	1.9468

İl ərzində müəssisə apardığı əməliyyatlar nəticəsində 0.96 min manat dəyərində mənfə məzənnə fərqi əldə etmişdir ki, bu da Mənfəət və Zərər haqqında hesabatda öz əks etdirmişdir.

❖ **Torpaq, tikili və avadanlıqlar**

Cəmiyyətin tanınma meyarlarına cavab verən Torpaq, tikili və avadanlıqları MHBS (İAS) 16 "Əsas vəsaitlər" standartının şərtlərinə əsasən hər hansı yığılmış amortizasiya və qiymətdən düşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyərlə uçota alınır. Torpaq, tikili və avadanlıqlar obyektinin tanınmasının dayandırılması nəticəsində yaranan qazanc və ya itki mənfəət və zərər haqqında hesabatda əks etdirilir. Torpaq, tikili və avadanlıqlar dövrüyyədən kənar maddi aktivlər qrupuna aiddir (qeyri-monetar) və onların satışından əldə edilən gəlir mənfəət və zərər haqqında hesabatda əks etdirilir. Şirkətin balansında olan avadanlıqlar satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnifləndirilmə meyarlarına uyğun gəldiyi zaman mühasibat balansında ayrıca maddə ilə "satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi" təsnifləşdirilir. Bu cür təsnifləşdirilən aktivlər iki dəyərdən ən aşağı dəyərlə: satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyər ilə və ya balans dəyəri ilə qiymətləndirilir və həmin aktivlər üzrə amortizasiyanın hesablanması dayandırılır.

Yenidənqiymətləndirmə aktivin ədalətli dəyərinin yenidən qiymətləndirilməsidir. Ədalətli dəyər qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında aktivin satılması üçün əldə olunan və ya öhdəliyin ötürülməsi üçün ödənilən məbləğdir. Əgər aktivin balans dəyəri onun ədalətli dəyərindən azdırsa bu artım aktivin balans dəyərini artırmaqla yenidən qiymətləndirmə artımı kimi sair məcmu gəlir haqqında hesabat vasitəsi ilə Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda (bundan sonra MVHH) "Yenidənqiymətləndirmə" adı altında qeyd edilir. Əgər aktivin balans dəyəri onun ədalətli dəyərindən azdırsa o zaman bu azalma yenidənqiymətləndirmə zərəri kimi Məcmu gəlir hesabatında qeyd olunur. Yenidənqiymətləndirmə uzunmüddətli aktivin dəyərində baş verən dəyişiklikdir ki, bu da reallaşmamış qazancıdır. Uzun müddətli aktivin dəyərinin artması müəssisəyə əlavə pul vəsaiti gətirmədiyi və reallaşmamış qazanc olduğuna görə bu qazanc mənfəətin bölüşdürülməsi kimi istifadə edilə bilməz.

Ancaq aktivin balans hesabından silinməsi və ya satışı zamanı bu qazanc artıq mənfəətə çevrilir, yəni reallaşır. Bu reallaşma bölüşdürülməmiş mənfəət hesabına köçürülür.

Amortizasiya istismara yararlı müddətdə aktivin dəyərinin onun faydalı istifadə müddəti ərzində sisteməlik olaraq bölüşdürülməsidir. Şirkətin uçot siyasətinə əsasən seçdiyi amortizasiya metodu hər hesabat ilinin sonunda nəzərdən keçirilməlidir. Müəssisə amortizasiya metodunu dəyişərsə bu dəyişiklik 8 №-li “Mühasibat uçotu siyasəti, uçot siyasətində dəyişikliklər və səhvlər” adlı MHBS şərtlərinə görə mühasibat hesablamalarında dəyişiklik kimi nəzərə alınır. Əgər amortizasiya metodu dəyişdirilərsə bu zaman bu dəyişiklik dəyişiklik cari ilə və növbəti illərə tətbiq edilir. Uyğun görülən azalan qalıq metodu, düz xətt metodu və istehsal metodudur.

Cəmiyyət mövcud olan torpaq, tikili və avadanlıqlarına azalan qalıq metodundan istifadə etməklə amortizasiya hesablayır. Şirkət hər hesabat ilində aktivlərin faydalı istifadə müddətini nəzərdən keçirir. Cəmiyyət il ərzində seçdiyi amortizasiya metodunu dəyişməmişdir. Aşağıda Cəmiyyətin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda göstərdiyi amortizasiya olunan maddi aktivləri və onların amortizasiya normaları göstərilmişdir.

Bina və tikililər	7%
Kompüter və avadanlıqlar	25%
Nəqliyyat vasitələri	25%
Mebel və avadanlıqlar	20%

01.01.2019 tarixə

	Bina və tik.	Komp və avad	.Nəql. Vas.	Meb. və avad.	Digər	Cəmi
Balans dəyəri	563.72	313.94	1 550.98	568.49	89.02	3 086.15
Yığıl. amortizasiya	257.97	203.88	1264.87	420.27	63.45	2 210.45
Qalıq dəyəri	305.75	110.05	286.10	148.22	25.57	875.70
Alışlar		3.9	144.55			148.45
Silinmələr			156.72	0	0	156.72
İllik amortizasiya	21.38	27.88	-48.87	29.64	5.0	34.99

31.12.2019 tarixə

Balans dəyəri	563.72	317.73	1 538.81	568.49	89.02	3 077.77
Yığıl. Amortizasiya	279.35	231.77	1 216.00	449.91	68.41	2 245.44
Qalıq dəyəri	284.36	85.96	322.81	118.59	20.61	832.32

31.12.2019 cu il tarixinə şirkətin əmlak və avadanlıqlarında dəyərsizləşmə müşahidə olunmamışdır.

❖ Qeyri- maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlər fiziki formaya malik olmayan, qeyri monetar aktivlərdir. Bu növ aktivlərin şirkətin biznes fəaliyyətini davam etdirməsi və mənfəət əldə etməsi üçün rolu böyükdür. "Qeyri-maddi aktivlər" adlı MHBS 38 əsasən aktivin qeyri-maddi aktiv kimi hesab edilməsi üçün aşağıdakı şərtlərə cavab verməlidir.

- ✓ Müəyyən edilə bilən olmalıdır (Qeyri- maddi aktiv digər aktivlərdən ayrılmalı, satıla və ya dəyişdirilə bilməlidir)
- ✓ Aktiv üzərində nəzarətin olması (Gələcək iqtisadi səmərəni əldə etmə imkanı, başqaların bu imkandan istifadə etməsinin qarşısının alınması)
- ✓ Gələcək iqtisadi səmərənin mövcud olması (mal və xidmətlərin satışından əldə edilən gəlir, xərclərə qənaət, aktivin istifadəsindən əmələ gələn digər gəlirlər)

Qeyri-maddi aktivlər satın alınma yolu ilə və ya müəssisə daxilində yaradıla bilər.

Qeyri-maddi aktivlər yalnız müəssisənin aktivlə bağlı iqtisadi səmərə əldə edə biləcəyi ehtimalı olduqda və aktivin dəyəri etibarlı qiymətləndirilə bildikdə tanınır.

İstifadə müddəti məlum olan qeyri-maddi aktivlər faydalı istifadə müddəti ərzində amortizasiya olunmalıdır. Amortizasiya aktivin istifadəyə yararlı olduğu vaxtdan hesablanır və istifadə edilib edilməməsindən asılı olmayaraq davam etdirilir.

Faydalı istifadə müddəti bəlli olmayan qeyri-maddi aktivlər amortizasiya olunurlar və mütəmadi olaraq qiymətdən düşməyə yoxlanırlar.

Cəmiyyətin maliyyə hesabatında göstərilən qeyri-maddi aktivləri təkrarsığorta fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün alınmış lisenziyadan, "1C" proqram təminatına verilən lisenziyadan, "İnsure Az" proqram təminatına verilən lisenziyadan ibarətdir. Cəmiyyətin göstərilən istifadə müddəti məlum olmayan qeyri-maddi aktivləri ilin sonunda test edilmişdir və qiymətdən düşmə olmamışdır.

	01.01.2019 tarixə	31.12.2019 tarixə
Balans dəyəri	1 112.40	1 131.68
Yığıl. amortizasiya	434.40	524.94
QMA əldə edilməsi		19.27
İllik amortizasiyası		90.54
Qalıq dəyəri	678.00	606.73

❖ Təxirə salınmış vergi aktivləri

Bəzi gəlir və ya xərc məbləğləri milli mühasibat uçotunun tələblərinə görə tanındığı halda vergi uçotunda tanınmır. Nəticədə uçot mənfəəti ilə vergi mənfəəti arasında müvəqqəti və daimi fərqlər yaranır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri - milli mühasibat uçotunun tələblərinə görə dövlət büdcəsinə müvəqqəti olaraq artıq hesablanmış vergi kimi hesab edilən məbləğdir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi - milli mühasibat uçotunun tələblərinə görə dövlət büdcəsinə müvəqqəti olaraq az hesablanmış kimi hesab edilən məbləğdir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri - gələcək maliyyə hesabatında dövlət büdcəsinə hesablanan verginin məbləğindən azalma kimi göstəriləcəkdir.

Baş a çatan il ərzində maliyyə hesabatında əlavə olaraq 161. 11 min manat təxirə salınmış vergi aktivləri göstərilmişdir ki, bunun da açıqlaması aşağıdakı kimidir.

İstifadə edilməmiş məzuniyyət günlərinə görə ehtiyat:	29 371.61*20%	5 874.32
Təkrarsığorta əməliyyatlarından müvəqqəti fərqlər:		
Vergi uçotunda	3 332 658.01 * 20%	666 531.60
MMUS	1 475 784.25 *20%	295 156.85
2019 il TSVA		371 374.75
2018 il TSVÖ		210 260.99

❖ Qısamüddətli debitor borcları

Debitor borclar sığortalanan şəxslərdən alınacaq birbaşa sığorta ödənişlərindən, təkrarsığorta və riski başqa tərəfə verən şirkətdən alınacaq sığorta mükafatlarından və iddialar üzrə riskin digər tərəfə transferi nəticəsində debitor borclarından və digər vəsaitlərdən ibarətdir. Təkrarsığorta üzrə debitor və kreditorlar bunun üçün hüquqi əsas olduqda əvəzləşdirilir. Debitor borclar sığorta müqaviləsi bağlandığı tarixdə qeydə alınır və xidmətlər göstərildiyi zaman mənfəət və zərər hesabatına silinir. Qabaqcadan ödəmələr ödəmə tarixində qeydə alınır və xidmətlər yerinə yetirildikdə mənfəət və zərər hesabatına daxil edilir.

31 dekabr 2019 -cı ildə birbaşa sığorta müqavilələri üzrə debitor borcları 3 313 307.98 manat təşkil etmişdi və bu borclar üzrə 2 138 938.67 Şübhəli borclar üzrə ehtiyat yaradılmışdır.

Debitor borcun müddəti	<30	> 31<90< 91<180	>181< 270	> 271
Ehtiyat məbləği	0 3939.25	10884.81	152588.76	1 971525.75

❖ Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

MHBS(İAS)7. Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat standartına əsasən:

Pul vəsaitləri nəgd pul vəsaitləri, bank hesablarında saxlanılan və tələblər üzrə verilən pul vəsaitləridir.

Pul vəsaitlərinin ekvivalentləri qısa ödəniş müddətinə, yəni əldə olunduğu tarixdən **3 ay və ya daha az ödəniş müddətinə malik olan**, pul vəsaitlərinin əvvəlcədən məlum olan məbləğinə asan çevrilə bilən və bu aktivlər üzrə dəyərin dəyişməsi riskinə cüzi məruz qalan yüksək likvidli qoyuluşlardır.

Pul vəsaitlərinin ekvivalentləri pulları əvəz etmir, lakin onlar elə maliyyə aktivləridir ki, onlar pula dərhal çevrilə bilər. Pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə aşağıdakı aktivləri əlavə etmək olar:

- qısamüddətli bank depozitləri və depozit sertifikatları;
- satılması və ya ödənilməsi 3 aydan çox olmayan qiymətli kağızları (səhmlər, maliyyə vekselləri, istiqrazlar);
- başqa müəssisələrə təqdim edilən və qaytarılması 3 aydan çox olmayan qısamüddətli borclar və s.

2019-cı il ərzində Cəmiyyət banklarda yerləşdirilmiş əmanətlər üzrə 736.62.37 min manat faiz gəlirləri əldə etmişdir.

31.12.2019 tarixə cəmiyyətin investisiya siyasəti üzrə 3 249.00 min manat faiz gəliri olmuşdur.

Hesabat tarixinə cəmiyyətin banklarda olan pul vəsaitlərinin balans dəyəri onun ədalətli dəyərinə bərabər olmuşdur. Pul vəsaitləri və onun ekvivalentlərində dəyərsizləşmə müşahidə olunmamışdır.

Sair uzunmüddətli aktivlər

“İcbari sığortalar haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa əsasən İcbari Sığorta Bürosuna birdəfəlik olaraq ödənilmiş təminat depoziti bu aktivlər qrupunu təşkil edir.

1. Daşınmaz əmlakın icbari sığortası üzrə – 100.000 (yüz min) manat;

2. Daşınmaz əmlak sahiblərinin mülki- məsuliyyətinin icbari sığortası üzrə – 100.000 (yüz min) manat;

3. Avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki- məsuliyyətinin icbari sığortası üzrə – 200.000 (iki yüz min) manat;

Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi xərcləri cari vergilərdən və təxirə salınmış vergilər üzrə xərclərdən ibarətdir.

Cari mənfəət vergisi – balans hesabatı tarixinə qüvvədə olan vergi dərəcələrini istifadə etməklə dövr üzrə gözlənilən vergiyə cəlb olunan mənfəət əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə (müvəqqəti fərqlər) və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə (daimi fərqlər) vergi mənfəəti hesabatdakı mənfəətdən fərqlənir.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi – cari və keçmiş dövrlərin maliyyə hesabatlarında tanınan əməliyyat və hadisələrin qiymətləndirilmiş gələcək vergi nəticələridir. Təxirə salınmış vergi elə mühasibat qeydidir ki, müvəqqəti fərqlər üzrə nəticələnə biləcək uçot mənfəəti və vergi mənfəəti arasında mövcud olan əlaqə ilə bağlı istənilən təhrifin aradan qaldırılmasını təsvir edir.

Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri -vergi tutulan müvəqqəti fərqlər ilə əlaqədar gələcəkdə ödənilməli olan mənfəət vergisinin məbləğidir. Vergi tutulan müvəqqəti fərqlərin mövcud olduğu yerlərdə vergi xərci nəzərdə tutulan gələcək vergi xərci vasitəsilə artırılır və öhdəlik kimi mühasibat balansında tanınır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri - çıxılan müvəqqəti fərqlərin nəticəsi kimi yaranan və gələcək dövrlərdə əvəzi alınmalı olan mənfəət vergisi məbləğləridir.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinə öhdəliklərinin qiymətləndirilməsi – aktivin realizasiya olunacağı və ya öhdəliyin yerinə yetiriləcəyi dövrə tətbiq edilməsi gözlənilən balans hesabatı tarixinə qüvvədə olan vergi dərəcələri əsasında qiymətləndirilməlidir. Lakin balans hesabatı tarixinə hökumət gələcək illərdə vergi dərəcəsini dəyişəcək qanunvericilik aktlarını qəbul edərsə, bu zaman gələcəkdə qüvvədə olacaq dərəcə istifadə olunmalıdır.

Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa mənfəət və ya zərər hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

İnvestisiyalar

Digər müəssisələrin qiymətli kağızlarına və aktivlərinə qısamüddətli və uzunmüddətli investisiyalar ilkin dəyər və ehtimal edilən satış dəyəridən daha az olan dəyərlə tanınır.

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar

Adətən aşağıdakı beş meyarə uyğun olduğu zaman investisiyalar “ödəniş müddətinə qədər saxlanılan investisiyalar” kimi təsnifləşdirilir:

- qeyri-törəmə aktivlərdir;
- sabit və ya müəyyənləşdirilə bilən ödənişlərdir;
- sabit ödəmə müddətinə malik olmalıdırlar;
- müəssisənin aktivləri ödəniş müddətinə qədər saxlamaq üzrə kəskin niyyəti vardır;
- müəssisənin aktivləri ödəniş müddətinə qədər saxlamaq üçün maliyyə imkanına malikdir.

Qiymətləndirilmiş öhdəliklər

Gələcəkdə yaranacaq öhdəlik ehtimal edildikdə, bu ehtimal yarandığı andan bəri qeyd edilmiş öhdəlik qiymətləndirilmiş öhdəlik kimi tanınır.

Sığorta əməliyyatları

Sığorta haqqı – risklərin qəbul edilməsi və ya bölüşdürülməsi müqabilində sığorta qanunvericiliyinə uyğun olaraq, sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan qaydada sığortalının sığortaçıya ödəməli olduğu pul məbləğidir.

Baza sığorta haqqı – sığorta müqaviləsi üzrə hesablanmış sığorta haqqından həmin müqavilənin bağlanması üzrə göstərilən vasitəçilik xidməti üçün komissiyon muzzdu (hesablanmış sığorta haqqının 15%-dən çox olmamaqla) çıxıldıqdan sonra qalan məbləğdir.

Qazanılmamış sığorta haqqı – sığorta haqqının sığorta təminatının qüvvədə olma müddətinin hesablama tarixindən sonrakı dövrünə aid olan hissəsidir.

Qazanılmış məcmu sığorta haqları – hesabat dövrü ərzində bağlanmış sığorta (təkrarsığorta) müqavilələri üzrə hesablanmış məcmu sığorta haqlarının və hesabat dövrünün əvvəlinə qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatını çıxıldıqdan sonra qalan məbləğdir.

Sığorta ödənişi – sığorta hadisəsi baş verdikdə, qanunvericiliyə, həmçinin sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığortaçı tərəfindən ödənilən maliyyə kompensasiyasıdır.

Sığorta ehtiyatları

Qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatı – Sığorta mükafatının qazanılmayan hissəsi üçün ehtiyat balans hesabatı tarixinə qüvvədə olan və müddəti bitməyən qaydaların şərtləri ilə əlaqəli dövrdə qəbul olunmuş və vaxtaşırı hesablanan sığorta mükafatlarının bir hissəsini ifadə edir.

Zərərlər ehtiyatı – yekun zərərlər üçün hesablamaları əks etdirir. Zərərlər ehtiyatına bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərlər ehtiyatı (BTZE) və baş vermiş, lakin bildirilməmiş zərərlər ehtiyatı (BVBZE) daxildir. İddialarla bağlı xərclərin tənzimlənməsi üzrə hesablamalar hər iki ehtiyata (BTZE) və (BVBZE) daxil edilir. BTZE sığortaçıya bildirilmiş, lakin hesabat tarixinə qədər tənzimlənməmiş hər bir tələb üzrə hesablanır. BVBZE verilmiş sığorta ödənişlərinə əsasən hesabat tarixinə üçbucaq metodu ilə hesablanmış BVBZE, hesabat tarixinə hesablanmış BTZE-nin 25%-i və hesabat tarixindən əvvəlki 4 rüb ərzində qazanılmış məcmu sığorta haqlarının 5%-nin böyük olanı əsasında hesablanır. Yekun düzəlişlər yarandıqları dövr üzrə mənfəət və zərər haqqında hesabatda əks olunur.

Əlavə ehtiyatlar – İcbari sığorta növləri üzrə hesablanır.

Təkrarsığorta

Təkrarsığorta sığortaçının sığorta müqaviləsi üzrə sığortaladığı və ya təkrarsığortaladığı risklərin bütövlükdə, yaxud bir hissəsinin sığorta qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada təkrarsığortaçı ilə bölüşdürülməsi və ya təkrarsığortaçıya ötürülməsidir. Cəmiyyət biznesin normal gedişində təkrarsığorta üzrə riskləri digər şirkətə verir. Lakin, risk və təkrarsığortanın digər tərəfə verildiyi təkrarsığorta müqavilələri Cəmiyyəti sığortalanan şəxslər qarşısındakı öhdəliklərindən azad etmir. Aktivlərin təkrarsığortasına ödənilmiş iddialar üçün təkrarsığorta şirkətlərindən debitor borcları, o cümlədən, zərərləri tənzimləyən iddialar və Cəmiyyətə verilən sığorta mükafatları daxildir. Təkrarsığorta üzrə kreditor borclar təkrarsığortaçıya təkrarsığorta ödənişlərinin köçürülməsi üzrə Cəmiyyətin öhdəliyidir və Cəmiyyətin təkrarsığorta halları ilə bağlı iddialarındakı payıdır. Təkrarsığortalar tərəfindən ödəniləcək vəsaitlər təkrarsığorta siyasəti ilə bağlı iddia öhdəliyinə münasib şəkildə hesablanır. Sığorta riskini digər tərəfə verməyən təkrarsığorta müqavilələri birbaşa balansda əks edilir və digər alınacaq vəsaitləri və ya ödəniləcək vəsaitləri maddəsinə daxil edilir. Depozit aktivlər və ya öhdəliklər ödənilmiş və ya alınmış məbləğdən dəqiq müəyyənləşdirilmiş sığorta haqları və ya təkrarsığortalanan şəxs tərəfindən tutulmalı haqlar çıxılmaqla tanınır.

Xalis əldə etmə gəlirləri

Cəmiyyət qəbul edilmiş yeni sığortalara görə komissiyalar ödəyir və təkrarsığortaçıya verilən riski köçürülmüş sığorta mükafatlarına görə komissiyalar alır. Bu növ, komissiya mənfəət və zərər haqqında hesabatda sığorta fəaliyyəti bölməsində qeydə alınır.

Sığorta fəaliyyəti ilə bağlı olmayan xidmətlər

Sığorta ilə bağlı olmayan xidmətlər birbaşa balansda hesabat edilərək riskin köçürülmədiyi əməliyyatları əks etdirir. Aktiv və ya öhdəlik geri ödənilmiş məbləğlər və tutulmuş hər hansı komissiyalar çıxılmaqla alınmış məbləğlər ilə tanınır.

Xarici valyuta əməliyyatı

Cəmiyyətin əməliyyat valyutası manatdır. Xarici valyutada olan monetar maddələr (kassa qalığı, hesab qalığı, debitor borclar, kreditor borclar, öhdəliklər və s.) Cəmiyyətin balans hesabatının bağlandığı tarixə (31 dekabr) olan valyuta məzənnəsindən istifadə etməklə hesabat verdiyi valyutaya dəyişilir. Xarici valyutada olan maya dəyəri ilə qiymətləndirilən

qeyri-monetar maddələr tanınmış maya dəyəri nəticəsində ilkin əməliyyatın aparıldığı zaman mövcud olan valyuta məzənnəsi istifadə olmaqla çevrilir. Xarici valyutada olan ədalətli dəyər ilə qiymətləndirilən (və ya yenidən qiymətləndirilmiş) qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyər müəyyən edilən (və ya yenidən qiymətləndirilmə aparılan) günə olan valyuta məzənnəsi istifadə olunmaqla çevrilir.

Xarici valyuta ilə ifadə olunmuş monetar maddələr ilə əlaqədar yaranan məzənnə fərqləri mənfəət və zərər haqqında hesabat vasitəsilə mühasibat uçotuna daxil edilir. Qeyri-monetar maddələrlə bağlı digər mənfəət və ya zərərin mənfəət və zərər haqqında hesabat vasitəsilə tanındığı hallarda yaranan məzənnə fərqləri də həmçinin bu hesabatlara daxil edilir. Mənfəət və ya zərərlər kapital vasitəsilə tanındığı hallarda müvafiq olaraq, məzənnə fərqləri də həmçinin kapital vasitəsilə tanınır.

Əvəzləşdirmə

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız o zaman əvəzləşdirilir ki, qarşılıqlı əvəzləşdirmənin həyata keçirilməsi üçün qanuni hüquq mövcud olmalı, iki alətin qarşılıqlı əvəzləşdirilməsi niyyəti və hər iki müqavilənin eyni zamanda reallaşdırılması niyyəti olsun.

İşçi heyəti ilə bağlı xərclər və aidiyyatı ayırmalar

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyət işçilərin əmək haqlarından məcburi sosial sığorta haqları tutur və onları Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna köçürür. Bundan əlavə bu tip təqaüd sistemi işəgötürən tərəfindən işçilərin əmək haqqı fondunun müəyyən faizi kimi Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna məcburi sosial sığorta haqları ayırmalarını nəzərdə tutur. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən yerinə yetirilir. Cəmiyyət Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun qaydalarından əlavə ümumi əmək haqqı ödənişlərinin faizi kimi hesablanmış işçilərtərəfindən cari yardımları tələb edən pensiya ilə bağlı hər hansı fərdi qaydalara malik deyildir. Bundan başqa, Cəmiyyətdə hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Səhmdar kapitalı

Səhmdar kapitalı ilkin dəyər ilə tanınır. Səhmdarların pulu vəsait şəklində deyil, aktiv və ya başqa formada kapitala əlavələr etdikdə onların dəyəri əməliyyatın aparıldığı tarixə ədalətli dəyər ilə qeydə alınır.

11. MALİYYƏ ALƏTLƏRİ VƏ ONLARIN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Maliyyə alətləri bir müəssisənin maliyyə aktivlərinin və digər müəssisənin maliyyə öhdəliyinin yaranmasına səbəb olan hər hansı sənəd və ya müqavilədir. Bu ikili aspekt hər zaman mövcud olmalıdır. Əgər bu aspektlərdən hər hansı biri mövcud deyilsə, onda müqavilə maliyyə aləti deyildir.

Ədalətli dəyər, məcburi satış və ya ləğvetmə halları istisna olmaqla, maraqlı tərəflər arasında cari əməliyyat zamanı maliyyə alətinin mübadilə edilə bildiyi məbləği əks etdirir və sərbəst katirovkası olan bazar qiymətləri ilə təsdiqlənir.

Maliyyə alətlərinin təxmin edilən ədalətli dəyəri Cəmiyyət tərəfindən mövcud bazar məlumatlarından (əgər mövcud olarsa) və müvafiq qiymətləndirmə metodlarından istifadə etməklə müəyyən edilmişdir. Lakin, təxmin edilən ədalətli dəyərin müəyyən edilməsi üçün bazar məlumatlarını şərh edərkən peşəkar mülahizələr irəli sürmək tələb edilir. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən edərkən Rəhbərlik bütün mövcud bazar məlumatlarından istifadə edir.

Maliyyə aktivləri

Pul vəsaiti, digər müəssisədə kapital aləti (yəni, bir qayda olaraq səhmlər), digər müəssisədən pul vəsaiti almaq üzrə müqavilə hüququ, müəssisənin əlverişli şərtlər əsasında öz maliyyə aktivlərini və öhdəliklərini mübadilə etməsi üzrə müqavilə hüququ, müəssisənin ödənişi öz səhmlərinin potensial olaraq dəyişən sayı formasında qəbul etməsini tələb edən müqavilə hüququ, müəssisənin öz səhmlərinin sabit sayı üzrə hesablaşması ilə əlaqədar törəmə müqavilə maliyyə aktivləri hesab olunur.

Sığorta fəaliyyətinə aid olan aktivlər istisna olmaqla, bütün monetar aktivlər müddət baxımından “tələb edilənədək və bir ildən az” kateqoriyasına daxil olduğu üçün, onların ədalətli dəyəri təxminən balans dəyərinə bərabərdir.

Maliyyə öhdəlikləri

Digər müəssisəyə pul vəsaitinin ödənilməsi ilə əlaqədar müqavilə öhdəliyi (kreditor borclar, kreditlər), müəssisə üçün əlverişli ola bilməyən maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliklərinin mübadiləsi ilə əlaqədar olan müqavilə öhdəliyi, müəssisənin ödənişi öz səhmlərinin potensial olaraq dəyişən sayı formasında həyata keçməsinə tələb edən müqavilə öhdəliyi, müəssisənin öz səhmlərinin sabit sayı üzrə hesablaşması ilə əlaqədar törəmə müqavilə öhdəliyi maliyyə öhdəlikləri hesab olunur.

Sığorta fəaliyyərinə aid olan öhdəliklər istisna olmaqla, bütün monetar öhdəliklər müddət baxımından “tələb edilənədək və bir ildən az” kateqoriyasına daxil olduğu üçün, onların ədalətli dəyəri təxminən balans dəyərinə bərabərdir.

Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin amortizasiya edilmiş dəyəri və effektiv faiz metodu

Bu iki anlayış maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin ilkin tanınma dəyəri üzrə tələb olunan hesablamalara aid edilir. Amortizasiya edilmiş dəyər sadəcə olaraq müddət üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini deyil, aktiv (və ya öhdəlik) müddətində qazanılmış real maliyyə gəlirlərini (və ya yaranmış məsrəfləri) nəzərdə tutur. Effektiv faiz dərəcəsi diskontlaşdırma əmsalı kimi istifadə olunaraq gələcək gəlir axını (investisiyadan gələn) xalis balans dəyərinə endirilir. Həmin faiz dərəcəsi sonradan aktivin əldə edildiyi hər bir müddət üzrə əldə olunan maliyyə gəlirlərini müəyyənləşdirmək üçün istifadə olunur. İl ərzində qazanılan real faiz dərəcəsinə və illik faktiki pul vəsaiti gəlirini müəyyənləşdirdikdən sonra, aktivin balans dəyəri hesablanır.

Risqlərin idarə edilməsi

Risk- gələcək zaman ərzində baş verə biləcək bir hadisənin nəticəsində zərər olması deməkdir. Şirkət fəaliyyəti ərzində müəyyən risklərlə qarşılaşır ki, bu risklər də struktura uyğun olaraq müxtəlif olur. Cəmiyyət qarşılaşdığı riskləri aradan qaldırmaq üçün keçmiş təcrübəyə əsasən, aktuari hesablamalara əsaslanaraq təhlil etməlidir

- **Likvidlik riski-** aktivlərində olan artımın maliyyələşdirilə bilməməsi və öz öhdəliklərini vaxtılı-vaxtında yerinə yetirə bilməməsi və çətinliklə yerinə yetirməsi riskidir. Şirkət qısamüddətli pul vəsaitlərinə olan tələbatını yerinə yetirmək üçün pul vəsaitlərini saxlaya bilmək və bazar mövqeyini qoruyub saxlamaq üçün bütün mövcud imkanlardan istifadə edir. 31.12.2019 tarixə

şirkətin rəhbərliyi hesab edir ki,likvidlik riskinin yaranmaması üçün yeterli pul vəsaitlərinə və maliyyə aktivlərinə malikdir.Şirkətin rəhbərliyi proqnozlaşdırılan nəgd pul vəsaitlərinin daxil olunmasını və məxaricini daima nəzərdə saxlayır. Rəhbərlik şirkətin fəaliyyəti proseslərində [aktivlərin](#) bazarda əhəmiyyətli qiymət fərqi olmadan və dəyər itkisi yaratmadan tez reallaşdırıla bilməsi üçün vaxtaşırı təhlillər aparır.

- **Əməliyyat riski**, şirkətin işçilərinin diqqətsizliyindən, təcrübəsizliyindən, bilərəkdən və bilməyərək işlərində buraxdığı qüsurlardan ,informasiya sistemində olan qüsurlardan, yaxud kənar hadisələrin baş verməsindən yaranan zərər riskidir.Şirkətin rəhbərliyi əməliyyat riskini minumuma endirmək üçün informasiya təhlükəsizliyinin idarəedilməsinə nəzarəti daima gücləndirir, mütəmadi olaraq daxili və kənar audit xidmətindən istifadə edir,şirkətə aid məlumatların kənara köçürülməməsi üçün daimi nəzarəti əlində saxlayır.
- **Valyuta riski**- Sığorta və təkrarsığorta müqavilələrinin bağlandığı vaxt ilə müqavilə üzrə ödənişlərin faktiki olaraq həyata keçirildiyi dövr ərzində valyuta mübadilə məzənnəsindəki tərəddüdlər nəticəsində yaranan maliyyə itkiləridir.Xarici valyuta ilə bağlanmış sığorta və təkrarsığorta müqavilələri üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsindən yaranan əlavə itkilərdir.

Valyuta və faiz risklərinin aradan qaldırılmasında istifadə edilən effektiv üsullardan biri hedcinq əməliyyatlarıdır. Hedcinq – riskin azaldılması, zərərlərdən sığortalanmaqdır. Hedcinq edərkən potensial zərərlərdən qorunaraq potensial gəliri ixtisar edilməsidir.Hedcinq edərkən fyuçerslər, forvardlar, opsiyonlar, swap və varrantlar kimi törəmə maliyyə alətlərindən istifadə edir.Hesabat ilində valyuta riskindən sığortalanmaq üçün şirkət hedcinq əməliyyatlarından istifadə etməmişdir.

- ❖ **Kredit riski**, aktivin dəyərini itirməsinə və yaxud dəyərsiz hala düşməsinəsəbəb olan, borcalanın maliyyə vəziyyətinin pisləşməsi kimi hadisəsindən yaranan zərər ehtimalıdır.Hesabat ili ərzində kredit müqavilələri bağlamamışdır.
- ❖ **Nüfuz riski**-mənfi reputasiya, şirkətin öz öhdəliklərini maliyyə çətinliyi səbəbindən və ya digər neqativ halların olması səbəbindən yerinə yetirməməsi ilə yaranan riskdir.Şirkətin rəhbərliyi öz reputasiyasını qoruyub saxlamaq üçün müştəri məmnuniyyətinə önəm verir.
- ❖ **Sığorta riski**– sığorta obyektii ilə bağlı itkilərin və ya zərərlərin yaranmasına səbəb olan hadisənin baş verməsi və ya halın yaranması ehtimalı, həmçinin bu ehtimala qarşı sığortaçının üzərinə götürdüyü öhdəlik

- ❖ **Maliyyə riski** 31.12.2019 cı il tarixə cəmiyyətin kredit borcu və girov qoyulmuş əmlakı olmamışdır.
- ❖ **Hüquq riskləri.** Hesabat ili ərzində cəmiyyət qarşı tərəfin reqres tələbi ilə qanunvericilikliyin tələbi ilə ödənişlər edir. Amma bu ödənişlər cəmiyyət üçün əməliyyat kəsb edən dəyərdə ödəmələr deyildir.

❖ **Əlaqəli tərəflər haqqında məlumatlar**

Tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, tərəflərdən biri digərinə nəzarət edə bilsin, onunla eyni Cəmiyyətin nəzarəti altında olsun və bir tərəfin digərinin iqtisadi və əməliyyat qərarlarına nəzarət etmək və ya onlara əhəmiyyətli təsir göstərmək hüququna malik olsun. Əlaqəli tərəflər arasındakı münasibətləri nəzərə alarkən həmin münasibətlərin hüquqi forması deyil, iqtisadi məzmununa önəm verilməlidir.

Şirkətin biznes fəaliyyətinə dair qərarları qəbul edilməsinə təsir göstərə bilən tərəflər (müəssisə və ya fərdi şəxs), əsas idarə heyəti və fiziki şəxs olan əlaqəli tərəfin yaxın ailə üzvləri əlaqəli tərəf anlayışına cavab verir.

❖ Sığortaçının qarşısılınma tədbirləri fondu

“İcbari Sığortalar haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanununa əsasən sığortaçı baş verə biləcək sığorta hadisələri hesab edilə bilən halların baş verməsinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlərin, o cümlədən bununla bağlı təbliğat-təşviqat işlərinin maliyyələşdirilməsi, habelə belə hallar baş verdikdə zərərin qarşısının alınmasına və azaldılmasına yönələn lazımi xərclərin ödənilməsi üçün sığorta haqlarından 1% məcburi ayırmalar hesabına qarşısılınma tədbirləri fondunu formalaşdırmalıdır. Sığorta şirkəti tərəfindən qanunun tələblərinə əməl edilmişdir. 31.12.2019-cı il tarixə Cəmiyyət tərəfindən qarşısılınma tədbirlər fonduna 93.1 min manat məcburi ayırma hesablanmışdır.

❖ Kapitalın idarə edilməsi

Azərbaycan Respublikasının rezidenti kimi “Az Sığorta” ASC kapitalın idarə edilməsində fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipini qorumaqla Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyini və MBNP-nin normativ hüquqi aktlarını əsas tutur. (25.06.2007 ci il tarixli “Sığorta fəaliyyəti haqqında Azərbaycan Respublikası qanunu”, “İcbari sığortalar haqqında ”24.06.2011 ci il tarixli 165-IV Q nömrəli qanunu, 28.10.1999 cu il tarixli N-725-İQ sayılı qanunu)

❖ Sığortaçının məcmu kapitalı, sığorta ehtiyatlarının dinamikası

✓ **Sığortaçının öz vəsaiti**

Sığortaçının öz vəsaiti – sığortaçının öhdəliklərindən azad olan, məbləği maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı tərəfindən müəyyən edilən qaydalara əsasən hesablanan vəsaitləridir.

31.12.2019-cı il tarixinə “Az Sığorta” ASC-nin öz vəsaiti 30 050.00 min manat təşkil etmişdir.

✓ **Sığortaçının məcmu kapital**

Məcmu kapital – sığortaçının maliyyə sabitliyinin və ödəmə qabiliyyətinin təmin edilməsi üçün lazım olan vəsaitidir

Sığortaçının məcmu kapitalının məbləği onun tələb olunan kapitalının məbləğindən az ola bilməz.

31.12.2019 ci il tarixinə “AzSığorta” ASC-nin məcmu kapitalı 30 011.03 min manat təşkil etmişdir.

✓ **Sığortaçının tələb olunan kapital**

Sığortaçının maliyyə öhdəliklərini vaxtında və tam həcmdə yerinə yetirmək üçün lazım olan məbləğidir.

31.12.2019 ci il tarixinə “AzSığorta” ASC-nin hesabat tarixinə sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsi 3 561.47 min manat təşkil etmişdir.

✓ **Sığorta ehtiyatları**

Sığorta ödənişlərini həyata keçirmək üçün sığortaçının öhdəliklərinin təminatı kimi formalaşdırdığı pul vəsaitlərinin hesablanmış miqdarıdır.

31.12.2019 ci il tarixinə “AzSığorta” ASC-nin qanunverciliyin tələbi ilə hesablanmış sığorta ehtiyatları 20 285.77 min manat təşkil etmişdir.

❖ **Sığortaçının zərərlik dərəcəsi**

Zərərlik dərəcəsi sığorta fəaliyyətinin ümumilikdə və ayrı-ayrı sığorta sinifləri üzrə səmərəliliyini, habelə sığortaçının maliyyə vəziyyətini xarakterizə edir. Zərərlik dərəcəsi zərər əmsalı ilə xərc əmsalının cəminə bərabərdir.

Zərər əmsalı

Zərər əmsalı təkrarsığortaçıların payı çıxılmamaqla və çıxılmaqla hesablanır.

Təkrarsığortaçıların payı çıxılmamaqla zərər əmsalı hər bir sığorta sinifi və ya bütün sığorta portfeli üzrə məcmu zərərlərin qazanılmış məcmu sığorta haqlarına nisbətində bərabərdir.

Təkrarsığortaçıların payı çıxılmaqla zərər əmsalı hər bir sığorta sinifi və ya bütün sığorta portfeli üzrə təkrarsığortaçıların payı çıxılmaqla məcmu zərərlərin qazanılmış xalis sığorta haqlarına nisbətində bərabərdir.

❖ Hesabat dövründən sonra baş verən hadisələr

Hesabat dövrünün sonu ilə maliyyə hesabatlarının dərc edilmək üçün razılıq verildiyi tarix arasındakı dövrdə baş verən mənfi və ya müsbət xarakterli hadisələrdir. Hesabat dövründən sonra baş verən hadisə olmamışdır.

“AZSIĞORTA” ASC-nin**İdarə heyətinin sədri:****Namazov N.M.****Baş Mühasib****Quliyeva G.C.**